

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 26 juli 1995

om åtgärder som beslutats av Frankrike på grund av blockaderna på de franska vägarna år 1992

(Endast den franska texten är giltig)

(96/148/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 93.2 första stycket i detta,

med beaktande av rådets förordning (EEG) nr 1035/72 av den 18 maj 1972 om den gemensamma organisationen av marknaden för frukt och grönsaker⁽¹⁾, senast ändrad genom förordning (EG) nr 2753/94⁽²⁾, särskilt artikel 31 i denna,

efter att i enlighet med artikel 93.2 första stycket i fördraget ha berett berörda parter tillfälle att yttra sig, med beaktande av dessa yttranden, och

med beaktande av följande:

I

1. I en skrivelse av den 12 januari 1993 anmälde Frankrikes ständiga representation vid Europeiska gemenskaperna till kommissionen, i enlighet med artikel 93.3 i fördraget, åtgärder till förmån för frukt- och grönsakssektorn. De franska myndigheterna översände kompletterande information till kommissionen i skrivelser av den 7 juli, 20 oktober och 29 december 1993.

I en skrivelse av den 17 februari 1994 informerade kommissionen Frankrike om sitt beslut att inleda det förfarande som avses i artikel 93.2 i fördraget i fråga om dessa åtgärder, som föreföll utgöra stöd med en inriktning som inte omfattas av något av de undantag som anges i artikel 92 i fördraget och som därför måste anses vara oförenliga med den gemensamma marknaden.

2. Åtgärderna i fråga består av en nedsättning av de sociala avgifterna för de frukt- och grönsaksodlare som anses ha drabbats av vägblockaderna år 1992 samt av en kompensation till dessa.

Den första åtgärden har formen av en fördelning av och ersättning för arbetsgivaravgifterna under en månad eller två, med hänsyn till förlustens procentandel av omsättningen för en rad säsong produkter från jordbruket (persikor, aprikoser, nektariner, småfrukter, jordgubbar, plommon, körsbär, Guyot-päron, meloner, zucchini, auberginer, morötter, lök, tomater, sallad och gurka) i fråga om högst 15 löntagare per jordbruksföretag (eller 20 löntagare per jordbruksföretag i fråga om specialiserade producenter som har särskilt stora svårigheter), liksom befrielse från straffavgifter för försenad betalning av avgifter för egenföretagande jordbrukare. Det totala beloppet uppgår till 48 miljoner franc.

På grundval av den information som kommissionen hade tillgång till då förfarandet inleddes föreföll tillämpningsbestämmelserna för den andra åtgärden vara desamma som för den första; det totala beloppet hade fastställts till 150 miljoner franc.

II

1. Inom ramen för det angivna förfarandet uppmanade kommissionen Frankrike att lämna synpunkter. Dessa översändes till kommissionen i skrivelser av den 29 april 1994 och den 12 april 1995.

Genom ett offentligtgörande i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*⁽³⁾ informerade kommissionen de övriga medlemsstaterna och övriga berörda om sitt beslut att inleda det förfarande som avses i artikel 93.2 i fördraget och uppmanade dessa att lämna synpunkter. Kommissionen mottog synpunkter från berörda parter i en skrivelse av den 24 maj 1994. Dessa översändes till de franska myndigheterna i en skrivelse av den 1 december 1994.

⁽¹⁾ EGT nr L 118, 20.5.1972, s. 1.

⁽²⁾ EGT nr L 292, 12.11.1994, s. 3.

⁽³⁾ EGT nr C 115, 26.4.1994, s. 6.

2. De franska myndigheterna gör i första hand gällande att de åtgärder mot vilka kommissionen hade inlett det förfarande som avses i artikel 93.2 i fördraget ingår i en rad åtgärder från myndigheternas sida till förmån för frukt- och grönsaksodlare och syftar till att avhjälpa de skador som orsakades av vägblockaderna sommaren 1992, vilka enligt myndigheterna utgör en exceptionell händelse i enlighet med artikel 92.2 b i fördraget.

Myndigheterna bekräftar att det förekom produktion av samtliga berörda produkter under den aktuella perioden och att instruktioner hade lämnats genom en cirkulärskrivelse till de myndigheter som ansvarade för beviljandet av stöd, i syfte att undvika överkompensation i förhållande till de förluster som skulle beaktas.

Myndigheterna uppgav också att ersättningen hade verkställts i enlighet med ett cirkulär från inrikesministern av den 22 september 1992 som preciserade villkoren för beviljande av stöd, dvs. statens ansvarsåtagande och skyldigheten för de sökande att genom detaljerade uppgifter styrka de angivna skadorna och att de verkligen uppstått och orsakats av vägblockaderna.

3. I sin skrivelse kritiserar de berörda tredje parterna de åtgärder som den franska regeringen vidtagit av följande skäl:

- Vägblockaderna i Frankrike orsakade skador även för producenter i övriga medlemsstater (beräknade förluster på 5 000 miljoner pesetas enbart för den spanska frukt- och grönsakssektorn), men den franska regeringen har inte föreslagit någon ersättning till dessa.
- Det aktuella stödet har beviljats av den franska regeringen utan att kommissionens beslut avvaktats.

III

1. Enligt artikel 31 i förordning (EEG) nr 1035/72 är artiklarna 92, 93 och 94 i fördraget tillämpliga på produktion och handel med de produkter som anges i artikel 1 i den förordningen, om inte annat följer av andra bestämmelser i samma förordning.

2. Enligt artikel 92.1 i fördraget är, i den utsträckning som det påverkar handeln mellan medlemsstaterna, stöd som ges av staten eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, oförenligt med den gemensamma marknaden om det snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion.

De aktuella åtgärder som beviljats av staten till viss produktion inom en sektor som är utsatt för konkurrens mellan producenter i de olika medlemsstaterna uppfyller alla villkor för att anses vara stöd i enlighet med artikel 92.1 i fördraget. Den franska regeringen förnekar inte heller detta.

3. Den princip om oförenlighet som anges i artikel 92.1 i fördraget är dock inte utan undantag.

Endast det undantag som anges i artikel 92.2 b i fördraget och som fastställer att stöd som är avsett att avhjälpa skador på grund av naturkatastrofer eller andra exceptionella händelser är förenligt med den gemensamma marknaden, skulle kunna tillämpas i detta fall med hänsyn till arten av den hänselse som anses motivera det aktuella stödet. Det är dessutom detta undantag som den franska regeringen åberopar.

IV

1. När kommissionen inledde det förfarande som avses i artikel 93.2 i fördraget angav den att exceptionella händelser som t.ex. strejker omfattas av den bestämmelsen. Enligt kommissionens principer motiverar i sådana fall händelserna en ersättning för skador som drabbar enskilda, utan att skadornas koncentration beaktas. Med hänsyn till deras följder kan vägblockaderna sommaren 1992 anses motsvara en strejk i enlighet med de kriterier för vilka kommissionen fastställde principerna i arbetsdokumentet av den 10 november 1986, i den utsträckning som dessa väsentligt rubbade landets verksamhet mellan den 29 juni och den 18 juli 1992.

2. Kommissionen har dock vid sin första granskning, baserad på den då tillgängliga informationen, inte kunnat konstatera ett direkt samband mellan stödet och vägblockaderna, eftersom en jämförelse mellan omsättningen samt de årliga leveranserna av produkter och det enda kriteriet att det rör sig om säsonsprodukter inte kan anses vara tillräckliga i detta avseende.

V

1. De synpunkter som Frankrike lämnade i sina skrivelser av den 29 april 1994 och den 12 april 1995 ger kommissionen anledning till följande kommentarer och slutsats.

2. På grundval av de nya uppgifter som kommissionen har tillgång till konstaterar den vad gäller ersättning för skador:

- I cirkulärskrivelsen av den 22 september 1992 föreskrivs mycket stränga villkor för beviljandet av detta stöd; särskilt skall det styrkas att de angivna skadorna verkligen uppstått och att det finns ett direkt samband mellan dessa och vägblockaderna.

- De franska myndigheterna har bekräftat att ersättningen utan diskriminering beviljas till varje person som uppfyller villkoren för beviljande; sökande från övriga medlemsstater som uppfyller villkoren kan därför omfattas på samma villkor som franska sökande.

Följaktligen får detta stöd omfattas av undantaget i artikel 92.2 b i fördraget och kan anses vara förenligt med den gemensamma marknaden.

3. Vad gäller nedsättningen av de sociala avgifterna kan kommissionen godta de franska myndigheternas redovisning av att det i Frankrike verkligen förekom produktion och saluföring av samtliga de angivna produkterna under perioden för vägblockader mellan 29 juni och 18 juli 1992, även om produktionen under denna period av vissa produkter som plommon, päron, auberginer eller paprika måste anses vara minimal i förhållande till den genomsnittliga årsproduktionen. Enbart det faktum att det förekom produktion under denna period är dock inte tillräckligt för att sätta de lidna förlusterna i ett direkt samband med vägblockaderna.

Kommissionen har även beaktat de instruktioner i form av cirkulärskrivelser som lämnats till de myndigheter som ansvarar för beviljandet av stöd, särskilt i syfte att undvika överkompensation i förhållande till de lidna förluster som beaktas. Den stöddokumentation som odlaren skall lämna in tillsammans med stödansökan (deklarationer av årligt växelbruk, omsättning av och produktion som levererats till saluföringsorgan eller som saluförts på annat sätt, intyg på dessa leveranser eller kopior av leveranssedlar, kopior av mervärdesskattedeklarationer för året liksom kopior av lönebesked för arbetstagare avseende den eller de månader för vilka det ansöks om ersättning för avgifter) räcker dock inte till för att påvisa ett samband mellan de lidna förlusterna och vägblockaderna. Eftersom dessa uppgifter avser hela året och den säsongsarbetskraft i fråga om vilken ersättning för avgifter kan sökas inte nödvändigtvis och uteslutande arbetar med skörd av de berörda produkterna, finns det inget kvantitativt eller kvalitativt inslag som nödvändigtvis och uteslutande har samband med vägblockaderna. Därav följer att de uppkomna förlusterna kan ha orsakats av andra händelser än vägblockaderna.

En åtgärd som innebär generell ersättning (se punkt V.2 ovan) är dessutom av den arten att den fullständigt kompenserar de förluster som uppkommit till följd av vägblockaderna. En ytterligare åtgärd som begränsas till vissa stödmottagare är därför svår att motivera och väcker dessutom frågan om eventuell överkompensation till dessa i förhållande till de förluster som orsakats av vägblockaderna.

Följaktligen kan detta stöd inte omfattas av något av de undantag som avses i artikel 92 i fördraget och skall anses vara oförenligt med den gemensamma marknaden.

VI

1. Stödet har visserligen anmälts men genomförts utan att kommissionens slutliga beslut inväntades, och det bör

påpekas att det faktum att ett stöd är olagligt inte kan ändras i efterhand eftersom förfarandereglererna i artikel 93.3 i fördraget är bindande och har direkt effekt, vilket domstolen har avgjort genom domarna av den 19 juni 1973 (mål 77/72: Carmine Capolongo mot Azienda Agricola Maya)⁽¹⁾, den 11 december 1973 (mål 120/73: Gebrüder Lorenz GmbH mot Förbundsrepubliken Tyskland)⁽²⁾, den 22 mars 1977 (mål 78/76: Steinike et Weinlig mot Förbundsrepubliken Tyskland)⁽³⁾, den 21 november 1991 (mål C-354/90: Nationella förbundet för utrikeshandel med livsmedelsprodukter och andra produkter mot Frankrike)⁽⁴⁾.

Om ett stöd är oförenligt med den gemensamma marknaden får kommissionen dessutom i enlighet med domstolens prejudikat, särskilt domen av den 12 juli 1973 (mål 70/72: Kommissionen mot Förbundsrepubliken Tyskland)⁽⁵⁾, bekräftad genom domen av den 24 februari 1987 (mål 310/85: Deufil mot kommissionen)⁽⁶⁾ och genom domen av den 20 september 1990 (mål C-5/89: Kommissionen mot Förbundsrepubliken Tyskland)⁽⁷⁾, kräva att medlemsstaterna från stödmottagarna återtar alla stödbelopp som beviljats i strid mot bestämmelserna.

2. Den franska regeringen har inte respekterat den suspensiva verkan av artikel 93.3 i fördraget genom att den inte inväntade ett uttalande av kommissionen innan den beviljade stödet i fråga. Följaktligen är stödet enligt gemensapsrätten olagligt ända från det att det beviljades.

Eftersom det gäller stöd som beviljats i strid mot bestämmelserna, dvs. utan att det slutliga beslutet i enlighet med förfarandet i artikel 93.2 i fördraget inväntats, och trots att vad gäller stödet i fråga varken det exakta beloppet eller antalet stödmottagare är kända för kommissionen skall det oförenliga stödet betalas tillbaka då de stödmottagare som mottagit olagligt stöd måste vara kända för de franska myndigheterna.

Återbetalningen bör ske i enlighet med förfarandena och bestämmelserna i den franska lagstiftningen, varvid ränta skall tas ut från och med dagen för beviljande av stödet i fråga. Denna ränta skall beräknas på grundval av den kommersiella nivån, med hänvisning till den nivå som används för beräkning av motsvarande bidrag inom ramen för regionalt stöd.

⁽¹⁾ REG 1973, s. 611.

⁽²⁾ REG 1973, s. 1471.

⁽³⁾ REG 1977, s. 595.

⁽⁴⁾ REG 1991, s. I-5505.

⁽⁵⁾ REG 1973, s. 813.

⁽⁶⁾ REG 1987, s. 901.

⁽⁷⁾ REG 1990, s. I-3437.

Denna återbetalning är nödvändig för att återställa tidigare situation genom att upphäva alla de finansiella fördelar som mottagarna av det stöd som beviljats på felaktigt sätt har åtnjutit alltsedan dagen för stödets beviljande. Den är också nödvändig mot bakgrund av den känsliga situationen på den berörda marknaden.

Detta beslut föregriper inte de konsekvenser som kommissionen i förekommande fall kan komma att finna anledning till när det gäller finansieringen av den gemensamma jordbrukspolitikerna genom Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ).

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Det stöd som Frankrike beviljat till följd av blockaderna på de franska vägarna år 1992 är olagligt på grund av att det har beviljats i strid med förfarandereglererna i artikel 93.3 i fördraget.

Artikel 2

Det stöd som Frankrike beviljat i form av kompensationsbidrag är förenligt med den gemensamma marknaden i enlighet med artikel 92.2 b i fördraget.

Artikel 3

Det stöd som Frankrike beviljat i form av en nedsättning av de sociala avgifterna är oförenliga med den gemensamma marknaden i enlighet med artikel 92 i fördraget, eftersom de franska myndigheterna inte har kunnat bevisa att stödet nödvändigtvis och uteslutande har samband

med de förluster som uppstått till följd av vägblockaderna i Frankrike (29 juni – 18 juli 1992), som kan anses vara en exceptionell händelse i enlighet med artikel 92.2 b i fördraget.

Artikel 4

Frankrike är skyldigt att dra in det stöd som avses i artikel 3 och att kräva återbetalning genom indrivning inom en tidsfrist på två månader från och med delgivningen av detta beslut.

Denna indrivning skall verkställas i enlighet med förfarandena och bestämmelserna i den franska lagstiftningen, varvid ränta skall tas ut från och med den dag då stödet beviljades. Denna ränta skall beräknas på grundval av den kommersiella nivån, med hänvisning till den nivå som tillämpas för beräkning av motsvarande bidrag inom ramen för regionalt stöd.

Artikel 5

Frankrike skall inom två månader från och med delgivningen av detta beslut underrätta kommissionen om de åtgärder som vidtagits för att följa detta.

Artikel 6

Detta beslut riktar sig till Franska republiken.

Utfärdat i Bryssel den 26 juli 1995.

På kommissionens vägnar

Franz FISCHLER

Ledamot av kommissionen